

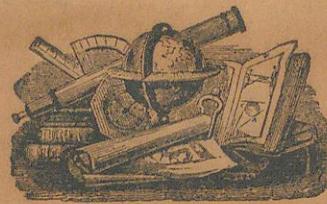
L6n
42

Հայոց բանական գրքի համար
մատ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

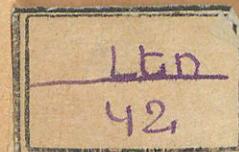
ՅԱՆՉՆԱԺՈՂՈՎՈՅ ՎԵՐԱԾԻՆՈՒԹԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ Ս. ՀՈՒԽՈ. ՎԱՐԺԱՐԱԿԻՆ

ԶՄՐԵՇՎՐՈՅ

ԶՄԻՒՆԻԱ

ՅԱՅՐԱԿԱՆ Ա. ՄԵՄԱՐԵԱՆ

1884

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

(158)

ՅԱՆՉՆԱԺՈՂՈՎՈՅ ՎԵՐԱԾԻՆՈՒԹԵԱՆ
ԱԶԳԱՅՑԻՆ Ս. ՀՈՒՓԱ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

ԶՄՐԴԱՑՔՈՅՑ

Ա.Ա. ՊԱՏԿԱՆՈՎԵԼԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ. ԳՈՒԽԱԲԻՑ

ԶՄՐԴԱՑՔՈՅՑ

ՅԱԿԱՐԴԱՐԵՐԻ Ա. Ի. Ա. Մ ՈՒ Ա. Ա. Ա.

28113-62

44001-Ա հ.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՅՆԱԶՆԱԺՈՂՈՎՈՅ ՎԵՐԱՇԽՆՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԱՑԻՆ

Ս. ՀՈՒՓՄԻՄԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ

Ա. ՊԱՏԿԱՌԵԼԻ ԵՐԵՄՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ԳԱԽԱՌԻՑ

—————♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦—————

Տեարք Երեսիովանք,

Գաւառական ժողովդ իւր լ.թ. նստին մէջ (28 հոկտեմբեր 1881) նկատողութեան առնլով որ քաղաքիս թէշխտիէ փողոցը, թիւ 106, Ս. Հուփմիմեան վարժարանի կրկնայարկ շէնքն (զոր 1849ին շինել տալով Ազգին նուրբած էր աղնուախայլ Հուփմիմէ տիկին Գ. Կոստանդեան) հինցած՝ միանգամացն և աշակերտուհեաց բազմացած լինելովն անբաւական գարձած էր, որոշած էր նոր և ընդարձակ և այժմեան պիտոյից համապատասխանող վարժարան մի կառուցանել հանգանակութեամբ Զմիւռնացի Ազգայնոց։ Պատկառելի ժողովդ իւր սոյն որոշումն հաշորդելով Ազգային վարչութեան՝ արտօնութիւն տուած էր նմա Հանգանակից Յանձնաժողով կազմել, որուն յանձնուեցաւ նուե Ս. Հուփմիմեան նոր վարժարանի վերաշինութիւնն։

Արդ՝ ընդ նախագահութեամբ գերապատիւ Տ. Մելքիսեդեկ Ս. Արքեպիսկոպոսի Մուրատեանց բարեխնամ' առաջնորդի վիճակիս, Յանձնաժողովս երկամեայ և աւելի պաշտօնավարութենէ զինի՝ նոր վարժարանի շինութիւնն յաջողութեամբն կատածոյ ի կատար հասուցած լինելով՝ պատիւ ունի այսօր Ազգային վարչութեան միջնացաւ ներկայացընել իւր աշխատութեանց համառօտագիծ պատկերն երկու գլխաւոր, այն է՝ Պատմական և Ելմաս-

29. 42

42 - 60 9

կանդամակութեան բաժանման կը պարունակէ
խրատենագրութեանց մի համառօտքալուածոյն, միւսն
մակութեալուածոյն:

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Երկուասամն անդամներէ, որոց անդամքն են
 Գէորգ Սուլթանեան Մելքոն Մագսուտեան
 Թագւոր Առաքելեան Մերկերեան
 Թագւոր Սպարթալեան Յակոբ Պալըգէնեան
 Ղուկաս Եսայեան Յովհաննէո Աւետիքեան
 Կարապետ Ա. Սպարթալեան Յովհաննէո Մագսուտօփ
 Մարտիրոս Ալիքիարեան Պողոս Վարպետեան,
 բաղկացեալ Յանձնաժողովս 1882 յունուար 20ին առաջին
 նիստն ըրսաւ, և խր Ա. Նախագահի վարչական շնորհի և
 հովանաւորութեան ներքեւ ի գործ ձեռնարկեց: Հարկ
 չտեսնելով Դիւանի անդամներու միայն գանձապահ ընտ-
 րեց խր մէջէն Մերկեր Մերկերեանը և Հաշուէկալ՝ Պողոս
 Վարպետեանը: Յանուն Յանձնաժողովոյս յատուկ կնիք
 մի պատրաստուեցաւ վրան գրուած Յանձնաժողով շնորհեան
 Հակոբէտան Հարժարանի Զիւառնիայ, 1882:

Յանձնաժողովս Հանդանակութեան սկիզբ ըրսու նախ
 իրմէ: և ապա իւր Ա. Նախագահովով շրջագայեցաւ ի գրա-
 սենեակու մեծ Ազգայնոց, որք Հանդանակութեան տու-
 մարին մէջ իրենց անուններն և յօժարակամ նուէրներն
 գրեցին և կամ իրենց հաճութեամբ գրել տուին: Շուկայ
 շամաճախող Ազգայնոց յատուկ նամակներով հրաւէր կար-
 գացուեցաւ Հանդանակութեան մասնակցելու: Հանդա-
 նակութեան համար շրջագայութիւնն և գրաւոր հրաւէր-
 ներն գրեթէ երկու ամիս տեեց, իսկ հաւաքումն գեռ,
 իւ շարունակուի:

Հանդանակութեան մասնակցելու հրաւէրներ ուղղե-
 ցան առ Զմիւռնացի Ազգայինու ի Մանչէսթր, ի Լոնտոն,

ի Փարիզ, ի Մարսէլ, ի Վիեննա, ի Մուկուտ, ի Թիֆլիս,
 ի Հռովմ, յԱթէնս, ի Կոստանդնուպոլիս, ի Գոհհիքէ,
 յԱղեքսանդրիս, ի Կիարոս, ի Հռովոս, ի Գաղրական և
 ի Գասապա:

Սոյն գրութեանց արդեամբք պատասխանեցին միայն
 սակաւք, և շուրջ տարիէ մի զինի կրկին հրաւէրներ ուղ-
 ղուեցան առ նոյն տարարնակէ Զմիւռնացիս, որոցմէ Հան-
 դանակութեամբ մասնակցողաց անուանքն և նուէրներն
 հշանակուած են տեղեկագրիս հաշուեցուցին մէջ:

Նախինն վարժարանն քանդուելէ զինի՝ Յանձնաժո-
 ղովս հարկ տեսած էր վարժարանի տեղւոյն ետեկի կողմէ
 կցորդ՝ տունն (որ Պ. Վէնթուրայի կը պատկանէր) գնելով
 ընդարձակել զայն: Բայց բաւական ժամանակ աշխատուե-
 լէ զինի՝ իմացուելով թէ յոյս չկայ, Յանձնաժողովս զրա-
 դեցաւ ուրիշ պատշաճաւոր տեղեր վնտուել: ի մէջ բաղ-
 մաց իւր որոշումն եղաւ Զընարլը փողոց երկու կից տու-
 ներն (մին Քուղինէրիի, միւսն Պարտիզանեանց) գնել:
 Ըստ որոշման պատկառելի ժողովոյդ յիշեալ երկու խար-
 խուլ տուներն զնուելով՝ քանդուելէ զինի ընդարձակ
 գպրոցաւեղի մի պատրաստուեցաւ 42 կանդուն լայնու-
 թեամբ և 57 կանդուն երկայնութեամբ. որ է շուրջ 2,400
 քառակուսի կանգուն տեղ:

Մի քանի անուանի ճարտարապետաց կողմէ ներկայա-
 ցեալ յատակադարձերու վրայ Յանձնաժողովս երկար խոր-
 հրդակցելէ զինի միաձայն հաւանութեամբ ընդունեց մեծ.
 Գալուստ Մարկոսեան պաշտօնական երկրաչափ ճարտա-
 րապետի յատակադիթը: Մեր պատուարժան Հայրենա-
 կիցն շնուրթեան ճարտարապետական հսկողութիւնն ևս
 ձրի կատարել յանձն առաւ, և շնորհապարտ կացոց
 դիանձնաժողովս:

Այս ամեն նախապատրաստութիւնք կատարուելէ
 զինի՝ շինութեան յատուկ արտօնագրի պէտքն ծագե-
 լով, Յանձնաժողովս Ա. Նախագահի Առէրեներով դիմեց
 նոյն ժամանակի կուսակալ բարձրապատիւ Ալի Փաշացին,
 որ աշխատեցաւ՝ ինչպէս որ պէտք էր՝ արտօնագրից Բ.

Դունէն բերել տալու։ Նոյն միջոցին կոստանդնուպօլսոյ Ամենապատին Ս. Պատրիարք հօրազգային գործերէ առանձնացեալ լինիլն ի նկատի առնլով՝ Յանձնաժողովս ի Պօլիս վաեմ։ Խումարեան կարապետ էֆէնտիփի աջակցութիւնն խնդրած էր թէկ՝ սակայն Ամենա. Ս. Պատրիարք հօր կրկին անդամ Ազգային գործոց գլուխն անցնիլն տեսնելով՝ Ս. Նախադահն գրով խնդրեց Նորին Ամենապատութեան աջակցութիւնն, որ և պատասխանած էր յօժարակամ աշխատութիւն արտօնագրի ստացման համար։

1883 մայիս կին արտօնագիրն քաղաքս ժամանելով, նոյն ամսոյ ջին երկու շաբթի առաւոտ Աշխատահն հանդիսապէս կատարեց հիմնարկութեան օրհնութիւնն, և շինութեան սկիզբ եղաւ։

Յանձնաժողովս շինութեան գործոյն վրայ հսկողութիւն ընելու համար էր մէջէն հիմք անդամք գործադիր կարգեց, որք են Գէորգ Սուլթանեան, կարապետ Ա. Սպարթալեան, Մերկեր Մերկերեան, Յակոբ Պալըդ ճեան և Պօղոս Վարպետեան։

Շինութիւնն որչափ կը յառաջանայր՝ Յանձնաժողովոյս պաշտօնն ևս բնականապէս կը ծանրանայր, և գանձային վիճակն կը տագնապէր։ Հարկ էր ոչ միայն շինութեան վրայ անձանձիր հսկել, այլև հանդանակութեան արդիւնքն հաւաքելու փութալ, և գանձային վիճակի դարման գտնել։ Արդէն սկսած էին անդամոց ոմանք հետզհետէ հրաժարիլ, այնպէս որ տեղեկագիրիս ստորագրող անդամք միայն մնացած էին պաշտօնին մէջ, և ասոնցմէ ոմանց բանաւոր պատճառներով առժամանակ հեռացմունքն բնականապէս գործն աւելի դժուարին կ'ընէին յարատեող նուազաթիւ անդամոց։

Առ ի դարման գանձային վիճակի՝ Յանձնաժողովս խորհած էր վիճակահանութեան ձեռնարկել, ինչպէս որ պատկառելի ժողովոյդ հաւանութիւնն առնչէ զինի՝ ձեռնարկեց ի նոյն։ Սակայն այս մասին ևս Բ. Գունէն հրամանագրի պէտք լինելով, վիճակահանութեան գործն բառական յետաձդեցաւ։ Ուստի ըստ արտօնութեան՝ զոր

պատկառելի ժողովդ տուած էր, Յանձնաժողովս հրապարակաւ և բազմից յայտարարեալ աճուրդով ի վաճառ հանեց հին գպրոցի տեղն, զոր 570 լիրայի գնեցին մեծ Յովհաննէս և Ստեփան Ճէլէպեան եղբարք։

Այնուհետև Յանձնաժողովս իւր գանձային վիճակն յատուկ տեղեկագրով ներկայացոյց պատկառելի ժողովոյդ։ որ նկատողութեան առնլով՝ ութ կտոր Ազգային տնպէտ կալուածներ Յանձնաժողովոյս տրամադրութեան ներքեւ գրաւ վաճառելու և նոցա արժէ քովն շինութիւնն աւարտելու։ Յանձնաժողովս չուղելով յիշեալ կալուածոց վաճառումն փութացընելով արժէ քէն նուազ գնով տալ, աւելի օգտակար համարեց ծանր շարժիլ։ Բայց մօտաւոր անձրւներէն չէնքն անվասա պահպանելու։ Հարկէն ստիպեալ 700 ոսկւոյ փոխառութիւն ըրաւ 500ն իւր մէջէն և 200ը դրսէն։ սոյն փոխառութիւնը կատարուած է ½ 8 տոկոսով։

1883 օգոստոս 29ին վիճակահանութեան արտօնագիրն Բ. Գունէն եկած լինելով՝ պատրաստութեանց ձեռնարկեցաւ։ Փաշտօնապէս որոշուած 2,500 մէծիտիէի գումարին վրայ, կէս արծաթ մէծիտիէ արժող 5,000 բաժնետոմսներ տպել տակէ զինի, զանոնք ծախելու հոդն ըստանձնեց հասցընելու համար մինչև վիճակահանութեան գործադրուելու օրն, որ է 1884 յունուար 8 կիրակի։ ձիշդ նոյն օրն վիճակահանութիւնն գործադրեցաւ աղդային և օտարազդի նշանաւոր անձանց հսկողութեան ներքեւ ի ներկայութեան ժողովրդեան, ի Ս. Լուսաւորչեան Ազգային հիւանդանոցին։ Հետևեալ օրն վճարուեցանց շահող թիւերու գումարներն։ Ասոնցմէ ոմանք իրենց վիճակեալ գումարներն յօժարակամ նուիրեցին ի նպաստ շինութեան վարժարանին, որոց անուանքն ինչպէս նաև վիճակահանութեան ընդհանուր արդիւնքն նշանակուած են տեղեկագրիս երկրորդ մասին, այն է՝ հաշուեցուցին մէջ։

Յանձնաժողովս տեսնելով որ շինութիւնն թէկ իւր աւարտման կը մօտենայ, այլ 2-300 լիրայի վերջին և մնա-

հրաժեշտ պէտք մի ունի, լսելով միանդամայն թէ՝ քազաքիս աղդային ազնիւ Տիկնայք և Օրիորդք ևս փափաք կը յայտնեն մասնակցիլ ի նպաստ շնութեան վարժարանին, պարտք համարեց յայտարարել բոլորովին ի յօժար կամ նոցա թողլով։ Բայց որպէս զի սոյն հանդամակութեան արդեանց մինչև հաւաքուիլն շնութեան գործն չխափանի, գարձեալ իւր մէջէն 200 լիրայի փոխառութիւն ըրաւ, պայմանաւոր՝ սոյն հանդամակութեան և այլ գոյանալիք արդիւնքն սոյն վերջին փոխառութեան վճարման յատկանայ։ Տիկնայց և Օրիորդաց հանդամակութեան արդիւնքն ևս Տեղեկադրիս հաշուեցուցի մասին մէջ նշանակուած է։

Հուսկ ուրեմն ամփոփելով ատենագրութեանց կարեոր մասունքն, կը յայտնեմք որ Յանձնաժողովոյս պաշտօնի շրջանն 1882 յունուար 20էն մինչև ցայսօր երկուտարիէ աւելի եղած է. այսչափ միջոցի մէջ 45 նիստ գումարած է, իւր խորհրդակցութիւններն ենորոշումներն կանոնաւոր արձանագրութեանց ներքե կը մնան Աղդան դիւնանատան։ Բաց յարձանագրութեանց բազմաթիւ ութիւնք ունեցած է բանակցելու համար թէ ի ջմիւնուած և թէ յայլ քաղաքու, և զրութեանց պատճէնքն սպուտած են ի տումարս Աղդային դիւնանատան։

Ա. Հոփսիսիմեան նոր վարժարանի շնութիւնն սկսած է 1883 մայիս 9ին և աւարտած՝ 1884 ապրիլ 4ին։

Յանձնաժողովս այս հանդիսական պահում՝ յորում իւր երկամեայ և աւելի շրջանի պաշտօնավարութեամբն և կրթասէր ժողովրդեան զուարթասիրանուիրոքն պատրաստուած սոյն փառաւոր, ընդարձակ և հոյակապ վարժարանն պատկառելի Երեսիսանութեանդ միջոցաւ ի հանձենաւոր վայելումն չայ աղդին յանձնելու փառքն ու բարեբազդութիւնն բերկրալից սրտիւ կ'ըզգաց յանձն, այս հանդիսական պահում մէջ նախ ջերմեռանդն գոհութիւններ կը մատուցանէ առ բարձրեալն Աստուած, որոյ շնորհիւ յաջողութեամբ պատկեցաւ Յանձնաժողովոյս ստանձնած պաշտօնն։ Յանձնաժողովով սրտադին բարե-

մաղթութիւններ կ'ընէ վասն կենաց վեհափառ Սուլթանին, որոյ բարեխնամը հովանաւորութեան ներքե կը գտնուի չայ աղդն։ Իւր խորին շնորհակալիքը կը մատուցանէ տեղական կառավարութեան, պատկառելի Երեսիսանութեան, և Աղդային բոլոր վարչական Մարմիններու, որք ըստ իւրաքանչիւր կարգի օժանդակեցին Յանձնաժողովոյս պաշտօնին։ Մասնաւորապէս իւր երախտագիտական և ակնածանաց հաւաստիքն կը յայտնէ ՍՆախագահին, որոյ բարձր հովանաւորութեան և իմաստուն խորհրդոց շնորհիւ Յանձնաժողովս իւր խորհրդակցութիւններն, որոշումներն և տնօրէնութիւններն կատարած և յաջողած է իւր սոյն մեծ ձեռնարկն պատկերու։ Ի վերջոյ Յանձնաժողովս իւր սրտագին շնորհակալեօք կը պատուէ այն ամեն հայրենասէր անձինքն՝ որք թէ հանդամակութեան և թէ վիճակահանութեան յօժարափոյթ մասնակցելով, և թէ յատուկ նուերներով մեծապէս նպաստեցին շնութեան վարժարանիս։

Յանձնաժողովս իւր ատենագրութեանց սոյն հետ մասու պատկերն ամփոփելի զինի կ'անցնի այժմ Տեղեկադրիս երկրորդ Մասին, այն է՝ իւր ելմտական գործ թեանց հաշուեցոյցն ներկայացընելու պատկառեն օրովովոյդ։

Զմիւռնիա, 6 մայիս 1884։

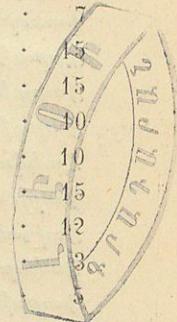
ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՅԴ

ՀԱՆԴԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վ.Ա.ՍՆ Վ.ԵՐԱՇԽԵՆՈՒԹԵԱՆ Ս. ՀԱՅԻՓԱ. Վ.Ա.ՐՃԱ.ՐԾԱՆԻ ՔԱՂԱՔԻ
ԱԿՍԵԱ, 1882 ՓԵՏՐՈՒԱՐԵՆ ՄԻՆՉԵՒ 1883 ԴԵԿԵՄԲԵՐԵ

	Օ մ ա ն ե ա ն ս ո վ
Գեր. Տ. ՄԵԼքիսեդեկ Արքեպիսկոպոս	
պատ Մուրատեանց Առաջնորդ.	10
Մեծ. Տեարք	
Յովհաննէս Աւետիքեան	25
Մերկեր Մերկերեան.	20
Գէորգ. Սուլթանեան.	30
Թագւոր Առաքելեան	15
Մելքոն Մագսուտեան	5
Եղբարք Վարպետեան	20
Կարապետ Ա. Սպարթալեան	15
Յակոբ Պալըդճեան	10
Յ. Մաքուտ. տօֆ և Եղբարք	10
Եղբարք Յ. Պալըդճեան	20
Սարգիս Միքրիչիսարլեան	10
Կարապետ Մ. Յակոբեան	15
Եղբարք Կ. Ասկանեան	10
Ստեփան Աղաճանեան	8
Եղբարք Կ. Ակասեան	10
Յովհան Փագլավաճեան	5
Յովհաննէս Ս. Զաղըրեան	10
Արքահամ Գ. Պէրկամալեան	6
Եղբարք Ելմասեան	20
Աւետիս Պյոյաճեան	10
Եղբարք Աւագեան	15
Եղբարք Զաքիեան	10
Դրիգոր Զիլինկիրեան	15

Ստեփան Տէսթէրէճեան	10
Կոստանդ. Գ. Սուլքիսսեան	5
Գասպար Մարկոսեան	2
Յակոբ Սէրայտարեան	5
Ստեփան Փանոսեան	5
Կարապետ Արտապեան	25
Մովսէս Թևեան	10
Թագւոր Պարտիզպանեան	5
Ճանիկ Ելմասեան	3
Սարգիս Պարծանքեան	5
Բժիշկ Պօղոս Գ. Կոստանդ.	10
Սարգիս Սէֆէրեան	10
Գետրոս Խ. Աւագեան	5
Եղբարք Մուրիս Սուլքիսսեան	5
Փափաղեան և Ամսնեան	12
Յովհաննէս Յակոբեան	3
Մաեր Խաչատուրեան	7
Եղբարք Տէր Գ. Ապարեան	15
Մկրտիչ Եքիդնեան	15
Գէորգ. Պուպիի	10
Յակոբ Գ. Վէմեան	10
Թովման Յ. Թովմանեան	15
Յարութիւն Կոստանդ.	12
Բժիշկ Թագւոր Վարդան	38
Աւետիս Պարծանքեան	3
Առաքել Զաղըրեան	3
Մահտեսի Յ. Գ. Բարեկզեան	15
Սարգիս Մարտիւեան	3
Եղբարք Գույումճեան	20
Յովհան Շահվէրիեան	5
Գրիգոր Գ. Մաերեան	6
Սարգիս Յ. Մաերեան	3
Նշան Հարենց	10
Գետրոս Պալեան	5
Կիւլպէնկ Կիւրինկեան	10

Գալուստ Խումարեան	5
Ալեքսան Զանագ-գալէլեան	5
Նշան Շիշմանեան	5
Եղբարք Յ. Աղաճանեան	5
Եղբարք Գ. Գասպարեան	5
Ցովհան Շահումեան	15
Մարդար Դանիէլեան (պաստըրմաճի)	3
Եղբարք Ղաղարոսեան	3
Թարութիւն Ս. Իփլիքճեան	3
Եղիա Սահակեան	3
Եղբարք Թէքպըյըգեան	20
Եղբարք Խ. Աղազարեան	10
Պօղոս Պէրկամալեան	15
Մարտիրոս Ալիխարեան	5
Առաքել Արդարմօրուքեան	3
Ցակոր Մէլէմէթճեան	3
Գասպար Յ. Խորայէլեան	3
Աբրահամ Կարապետեան	6
Մարդիս Կոստանդ	3
Մարդիս Տէր Գասպարեան	5
Հովհաննէս Գոստանդ	10
Գալուստ Կոստանդ	3
Ցովհաննէս Գամպուրեան	2
Ցակոր Ջիվիճեան	3
Գաբրիէլ Սիվրիհիսարլեան	5
Կարապետ Սերչիօեան	5
Եղբարք Ազնաւորեան	3
Մարդիս Թագւորեան	2
Աւետիս Աւագեան	2
Ցարութիւն Ադշէհիրցի	2
Եղբարք Հալէպեան	4
Ցունան Գույումճեան	5
Ցարութիւն Թորոսեան	3
Խոսրով Մարտիկեան	1
Փիլիպպոս Պուլտուրլեան	2

Վարդան Գալֆա	3
Եղբարք Տավուտեան	2
Եղբարք Դերձակեան	1
Ցարութիւն Փիլիպպոսեան	2
Եղբարք Ա. Մագարթալեան	1
Խաչատուր Յ. Վէմեան	3
Մարդիս Ա. Նուգարեան	5
Գ. Վ. Փափազեան	1
Պօղոս Դաւթեան	2
Կարապետ Խաչատուրեան	1
Եղբարք Կ. Տիլպէր	6
Ստեփան Ճշմարտախօսեան	2
Կոստանդ Մ. Խաչիկեան	2
Ցովհաննէս Գուշատալեան	1
Եղբարք Ն. Մինասեան	1
Երուանդ Յ. Գարագաշեան	1
Ցարութիւն Ցակորեան	1
Կարապետ Բարսեղեան	1
Եսայի Ստեփանեան	1
Մեսրոպ Ա. Աղազարեան	3
Պօղոս Պագրըճեան	1
Միամ. Մօրուքեան	2
Պ. Պալեան	1
Մ. Զարդարեան	1
Դաւիթ Շէրիտճեան	2
Ցովհաննէս Փիլիճեան	2
Ղազարոս Յ. Պալապանեան	1
Կարապետ Անտոնեան	1
Մանուկ Գալվաքճեան	2
Մկրտիչ Պասմաճեան	2
Թագէս Օտապաշեան	1
Մսեր Ս. Մսերեան	1
Աւետիս Պասմաճեան	1
Գրիգոր Պատկերեան	2
Էդնա Քիպրիթճեան	2

Պօղոս Մաւրատեան	2
Եղբարք Օհանեան	1
Գէորգ Սիւրիւճիւ	2
Ազնուաշուք Տիկին ոմն	20
Մարգիս Դ. Պապիլէր	3
Մեորուպ Դ. Փանոսեան	2
Թագւոր Ս. Աւագեան և Սիրաք Սիվիհիսարըլեան	5
Պետրոս Թէք Աթլըլեան	3
Յարութիւն Ահարոնեան	3
Յակոր և Յովհաննէս Էֆէնտիք Սպարթալեան	100
Եղբարք Բարունակեան	2
Կարապետ Եաղծի Սէֆէրեան	1
Մկրտիչ Յ. Զաքիեան	2
Պետրոս Մազաղանեան	1
Պետրոս Շահումեան	3
Եսայի Ըշըլեան	5
Մտեվան Պատօնեան	5
Սիմօն Վէմեան	2
Ոուրէն Յ. Խարայէլեան	1
Խոսրով Պուրունսուլիեան	1
Մոխիս Եանըդգաշեան	1
Ճանիկ Թոռմաեան	1
Եղբարք Մարգարօֆ	10
Եղբարք Թագմագեան	20
Մարգիս Մալախ	2
Բարեսէր Ոմն	1
Յակոր և Մտեվան Եսայեան	100
Յովսէփ Եուսուֆ	50
Տիկին Մարի Գալուստ Կոստանդ	4
Հուիփումեան վարժարանի Դ. Պա- սի աշակերտուհիք	1
Յովհաննէս պէջ Ադճալեան	5
Կարապետ և Մատթէոս Պալեօղեան	92 97

Մատթէոս Մամուրեան	2
Մարկոս Մամուրեան	2
Տիգրան Սօֆիալի	1
Մեորուպեան Ընկերութիւն	3
Մարգիս Յ. Պալապանեան	1 3
Թադէոր Յ. Մարմալեան	30
Մտեվան Յ. Տէտէեան	2
Պալտասար Կարապետեան (10 մէծիտ)	86
Կարապետ Մտեվանեան	3
Յակոր Յովսէփեան	10
Յովհաննէս Տիլպէր	40
Ղուկաս Խաչատրուեան	5
Հուիփումեան վարժարանի Դ. Պա- սի աշակերտուհիք	2
Տէր Դաւիթ Քահանայ (3 մէծիտ)	56
Մինաս Վանագէտեան	1
Ղուկաս Եսայեան	10
Յարութիւն Անանեան (3 մէծիտ)	56
Տէր Յակոր Քահանայ Պալապանեան	56
Տէր Յակոր Քահանայ Քէշիշեան .	56
Տէր Յովհաննէս Քահանայ Մինասեան	56
Տ. Կարապետ Քահանայ Տէօքմէծեան	93
Մտեվան Զագըրեան	50
Աւետիս Տիգրիկեան	50
Մարգիս Այմելիքեան	50
Մկրտիչ Սարափեան	2
Գարբիել Ճշմարտախօսեան	5
Մտեվան Մարկոսեան (20 մէծիտ)	3 70
Յարութիւն Զմիւռնակիսեան	2
Եղբարք Ճէլքպեան	5
Իյիշատակ Մուլթան Մւետիքեանի	10
Վերմակագործ արհեստաւորներէ	2
Մկրտիչ Մանտաղեան	1
Պալտասար Ճերմակեան	1
Մանկի Փափաղեան և Եղբայր	20

Օտարադնակ Զմիւռնացի Աղդայիններէ

Դալուստ Սերոբեան (Կ. Պօլիս)	10
Յարութիւն Շահվեքիլեան »	15
Կարապետ Խումարեան »	5
Պնտոն Աղասիեան »	5
Յակոր Միւճէսէմեան (Ղասապա)	3
Յակոր Ճէվահիրճեան »	5
Գասպար Ամիրայեան (Կիսլոս)	3
Խոսրով Մարկոսեան (Փօղթ Մայիս)	5 50
Ղուկաս Զաքիեան (Մարսիլեա)	5
Աւլան Տ'Ալլո (Նաբոլի) . . .	22 33
Ռուբէն Մարկոսեան (Վիէննա)	4 65
Ահարոն Վարպետեան (Մանչէսթըր)	11 16
Տիկին Ահարօն »	5 57
Զաքարիա Յ. Պաղըրճեան »	10
Տիկին Մ. Օլիվօ	55 30
Սուքիաս Սուքիասեան (Լօնտօն)	5 50
Հանդանակութենէ կանխապէսվճա-	
րուածները տոկոսի գրուելով եւ	
զած արդիւնք 2 անդամէն . .	14 34
<hr/>	
(Եաբանակետ)	1,633 08

ՀԱՇՈՒԵՑՈՒՑԱԿ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

Ժամկետ

Յակոր Մէլքմէթճնան . .	3
Կարապետ Խաչատրութեան	1
Վարդան Պալֆա . . .	3
Գետրոս Պայեան, բացակայ	5
Եղիս Սահակեան »	3
Մէլքմէթ Սաբահեան »	2
Պօլոս Մատանեան »	2
	19

Հանդանակելու

Սիմօն Վէմեան	2
Ճանէկ Թուվմաեան . . .	1

Վարդան Վաշոս

Մէլքմէթ Երիշեան մերժեց վճարել	15
Հանդանակել	1,596 8
	1,633 8

ՀԱՆԴԱԾԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏԻԿԱՆՅԵ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴԱԾ

ԱՎԱՆԱԼ 1834 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 126:

	ՕՐԻՆԱԿԵԱՆ ԱՆՔ
Տիկին Մարդարիտ Յակոբեան	1
» Թագուհի Կ. Յակոբեան	2
Օրիորդ Էլիզա Կ. Յակոբեան	50
Տիկին Նեկասարինէ Ս. Սիվրիհիսարլեան	2
» Վարդուհի Յ. Սիվրիհիսարլեան	1
Օրիորդ Մարիամ Յ. Սիվրիհիսարլեան	1
Տիկին Մարիամ Ղազարոսեան	1
» Տիգրանուհի Յ. Վարպետեան	2
Օրիորդ Զարուհի Վարպետեան	2
Տիկին Մարիամ Մ. Մամուրեան	1
» Վառվառէ Մերկերեան	2 50
» Հոփիսիմէ Յ. Գարադաշեան	3
Օրիորդ Թագուհի Թ. Տամկաճեան	2
Տիկին Տուտու Ա. Տամկաճեան	88
» Պարծանք Գ. Սուլթանեան	5
» Տիգրանուհի Ս. Կոստանդեան	1
Օրիորդ Զապէլ Ս. Կոստանդեան	50
Տիկին Մարիամ Գ. Պուլլի	2
Բարեպաշտուհի Անն	1 25
Տիկին Սօֆի Թ. Սպարթալեան	5
» Տուտու Մ. Մադուտեան	2
» Մարիամ Կ. Սպարթալեան	1
» Հոփիսիմէ Պ. Պագըրճեան	2 78
» Վարդուհի Գ. Չիլինկիրեան	2
» Գայիսնէ Ս. Աղաճանեան	2
» Արքունի Յ. Սպարթալեան	10
» Խակուհի Ե. Սպարթալեան	10
» Նոյեմզար Յ. Սպարթալեան	10
» Տիրուհի Յ. Սպարթալեան	2

Տիկին Մարիամ Ս. Տէսթէրէճեան	1
Օրիորդ Մարիամ Գ. Պէրկամալեան	2
Տիկին Զապէլ Մ. Հայէպլեան	1
» Կիւլա Կ. Զաքիեան	2
Օրիորդ Գարծանք Գ. Գարծանքեան	3
Տիկին Հոփիսիմէ Յ. Կարապետեան	1 50
» Մարիամ Ա. Կարապետեան	1
Տիկին Հոփիսիմէ Ն. Նուպարեան	4
Օրիորդ Զարուհի Ն. Նուպարեան	37
Տիկին Թագուհի Գ. Էլմասեան	6
» Վարդուհի Գր. Էլմասեան	3
» Մարիամ Ս. Էլմասեան	2
Օրիորդ Վիրջինէ Գր. Էլմասեան	1
» Լուսիա Գր. Էլմասեան	1
Տիկին Արքունի Ս. Թէքպըլլեան	2
» Մարիամ Գ. Խայեան	5
Օրիորդ Վատիլանէ Գ. Խայեան	2
Ի յիշատակ Եզիսարեթ տիկնոջ Յ. Խայեան իւր ամուսնոյն կողմէ	10
Տիկին Մարթա Գ. Հալէպլեան	1
» Սայա Մ. Ալմասեան	1
» Տուտու Խ. Գարադաշեան	1
» Մ. Թագուհի Մ. Արկերեան	1
» Կւանդիս Պ. Կոստանդեան	1
» Մարիամ Յ. Ճէլէպեան	1 76
» Մարիամ Յ. Զագըրեան	1
» Կ. Աղարէկեան	88
Օրիորդ Հոփիսիմէ Կ. Ալմասեան	1
Տիկին Նազիմի Պօյաճեան	1
Բարեպաշտուհի Անն	2
» » » » »	1

136 92

Յացակ Աղջ ային կալուածոց Երեսփոխանութեան կոչէ Յանշաւ
ծովական ոբամայրութեան ներքու դրուած է վահառութիւն : *

1883 օգոստոս 24

1. Բէշիտիէ մողոցի տան 12 բաժնին $5\frac{1}{2}$ բաժինը .
2. Հաճի Ստաք վաղոցի 3 կանգուն տեղէն 4 կանգուն ու
ննցած բաժինը .
3. Աղդային գերեզմանատան կից տեղեր .
4. Եէնի խանի վերջ մէկ սենեակ .
5. Նոյն խանին ներքեզ խանութ մի .
6. Էսիի իզնիու արտ մի .
7. Օլումադ գիւղը արտ մի .
8. Փէյնիր խանի մէջ սենեակ մի :

Յանշաւածության գորական ներկալ կալուածոց աղաւնութեամբ :

Գեղ. Մելք. Արքեպիսկ. Մուրատեանց Առաջնորդ քաղաքին	50
Մեծ. Յովհաննէս էֆէնոր Սպարթալեան†	200
» Ղուկաս Խայեան	200
» Պողոս Վարպետեան	100
» Դէրոդ Սուլթանեան	50
» Կազապնու Ա. Ապարթալեան	50
» Մէրկոր Մէրկերեան	50
<hr/>	
Լիրա Օսմանեան	700

* Յանձնածուուլ սըն կալուածնելը ծախնիու աճապարկէն յաւալ գտա
միշ զաման ի նկատի առնելով՝ արժան դատեց զատեհ ժամանակի սպասել
վաճառութեան համեր (Տե՛ս Տեղեկագիր, երես 7)

+ Վանմաշուը Յօվհաննէս էֆէնաին սըն գործարք, բերկութեամբ կ'իս
մայզնեմ, որ Աղդային արգիլին թողած է բարի նշատիկաւ մը, և այս
գումարին համար Յանձնածուղիլը կողմանէ իրեն տրուած պարտամուրչաւ
կը յանձնած է ուր որ անկ է: Այս առթիւ Յանձնածուղիլը ուշրտ կը հա
մացի իւր իօրին Հայքակալութիւնը հրապարակաւ յաշտնել Երշին վահառու
քիւնն:

1883 սեպտեմբեր

Հարփափմեան դպրոցին կին տեղը քանի մը անդ ում ծանու-
ցուելէն և քանի մը անգամ աճուրդի գրուելէն ետև Պարոնայք
Յովհաննէս և Ստեփան ձէլէպեանի մը մի գտնուած նիւթերով
և կէ սասուրա ջրով՝ ծախուեցաւ . . . Լիրա Օսմանեան 370

1883 սեպտեմբեր

Տնտեսական Խորհրդոյ յեռօտ գործադրուած :

Հանդուցեալ Յովհաննէս աղա Աղապարեանի կողակից
Մարիամոյ կտակած կէս խանութ տեղի վոխարէն

Լիրա Օսմանեան 200

1884 յունիուար

Հիւանդանոցի բացման հանդիսին հանդանակութեան
արդիւնքէն պահեստի ունեցած 1,000 մէծիտիէն
55էն կ'ընէ զուրուշ 55,000

1884 ապրիլ

Յանձնածուղիլը արամաղրութեան տակ զրուած թիւ 1 (տես երես 20) տան վարձքէն	» 5,959
--	---------

Լիրա Օսմանեան 178էն » 56,959

56,959 լիրան 178էն կը բերէ 207 52

Լիրա Օսմանեան 407 52

1883 նոյեմբեր

Երեսպահանութենէ Յանձնածուղիլը յանձնուած կայուած-
ներէն (տես երես 20) թիւ 4 խանութը ծախուեցաւ Հիմինի
Պարոն Յակոբին

200 մէծիտիէ արժողութեամբ, ոին 55էն 6,600

Լիրան 178 զուրուշէն կը բերէ Լիրա Օսմանեան 57 3

1884 յունիսի 8

Հաշվաեցոյց վեհականութեան և նպաստ Ա. Հոմենի մեան վարչականին

Տոմսակ կէս մէծիտնոց 5,000

Ի հաշիւ դպրոցին մնաց 252

Համ 4,768

Տոմսակ 4,768, կէս մէծիտէն . . . մէջիր 2,584

Բառ պայմանի շահող թիւերու տացուելիք 1,425 1,459

Տոմսակ վեհականութեան

Յ. Եռւսուֆ մէջիր 70

Անթօն Սօլարի » 55

Միհրան Վարպետեան » 10

Միրաք Սիմբիհարեւան և Թագւոր Աւագեան 10

Եղբարք Ազնաւորեան 10

Լիօնիսի Ասլան օվլու 5

Շահող թիւ մը դեռ չպահանջուած 5

մէջիր 165

Դպրոցի հաշուոյն մնացած տոմսակ-

ներէն շահուած 563

563

530

մէջիր 1,689

Մէջիր 1,689 55 դրուցէն 53,737

Դրուցէ 53,737, միրան 1785 կ'ընէ Արտ Օսմանեան 345 45

ՀԱՇՎԱԿԱՆ

1884 ապրիլ

Նորություն վարչականին և ժախուս արձուագ պատճերէն

Ալուստաւ անակեռ նիւթերը շահուածուն.

1,925 օխու երկաթ, դին 2էն 5,850

6,050 կողինդր, դին 550էն . 1,986

Աւելցած հին և նոր տառալձ. 1,155

Արտ Օսմանեան 1785 7,001

Դրուցէ 7,001, միրան 178 կ'ընէ Արտ Օսման 39 53

ԷՆԴՀԱՆՈՒԹՅ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՄ

ԵԼՔ

1882 փետրուարի 6 մինչ 1884 մայիս 2

	Ա. Տ. Վ.
Օրողքը (թիւ 100/101)*	175,546 75
Ներսի և դուրսի յատակները և ուրիշ զանազան ծախք (102-112)	16,570 25
Ծախուած երկու տունի համար (103)	150,084
Կիր, խօրասան, քէթէն, ֆօրսէլան, և այլն (104)	59,572 75
Աւազ և հող (105-113)	27,930 50
Հասարակ քար (106)	34,907 75
Առաջձ (107/108)	100,751 25
Արտէի քար, զայրախ, Աալթայի քար, ա- զիւս, կղմինդր, և այլն (109)	52,702 50
Երկաթաղործ, թիթեղագործ, բեկո, բանալի և ուրիշ երկաթեղէք (110)	52,518 75
Պատուհանի և դրանց վեղկերուն և այլոց համար առաջձագործներուն (111)	50,058
Կազի խողովակներուն և լամպա (92)	8,074
	<u>Լ. Ե. Բ. 0. մ. ն. ե. ա. ն. 1785 և 688,706 50</u>

Առուրուց 688,706 ½, միա 0 ամսանեան 1785
կը բերէ Լ. Ե. Բ. 0. մ. ն. ե. ա. ն. 3,869 14

ԷՆԴՀԱՆՈՒԹՅ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՄ

ՄՈՒՏՔ

	Լ. Ե. Բ. 0. մ. ն. ե. ա. ն.
Արանց հանդանակութենէ	1,596 8
Կանանց և Օրիորդաց հանդանակութենէ	158 92
Փոխառութենէ	700
Ծախուած հին նիւթերէ	59 33
Ծախուած հին դպրատան տեղէն	570
Ծախուած խանութէ մը	57 8
Վիճակահանութենէ արդիւնք և նուերք	315 15
Տնտեսականի ձեռօք	407 52
Մնացած բայց հետևեալ անձերէ եղած վրխառու- թեամբ գոցուեցաւ, այսինքն,	
Գէորգ Սուլթանեան վիոխ տուաւ Լ. Ե. Բ. 0. մ. 23 2	
Մերկեր Մերկերեան » » » 23 3	
Պողոս Վարպետեան » » » 23 3	69 8
	<u>Լ. Ե. Բ. 0. մ. ն. ե. ա. ն. 3,869 14</u>

* Փակադէի մէջ նշանակուած թիւերը մոնրամանօրէն գրուած և յատ-
կապէս Ազգային վարչութեան յահճնուած հաշուետումարին թիւերն են:

+ Դպրոցին տեղւոյն և թէ շինութեան ընդհանուր ծախքը սյս է, բաց ի
փողոցի վրայի երեք երկաթեայ դանըը որոնք վաեմ. Յովհաննէս Սպարդա-
լեանի կողմէ նուիրուած են:

Յանձնաժողովը ներկայ նէւելական գէճակը:

Պարբերութիւն	Ամսական	Տարբերակ
Եկեղեցական արքեպիսկոպոս Սուրբատեանցի	50	
Վուկաս Եսայեանի	200	
Պողոս Վարագետեանի	125	5
Դէոդ Սուրբանեանի	75	2
Մերկեր Մերկերեանի	75	5
Կարապետ Ա. Սպարժալեանի	50	
	<hr/>	
Ընդհանուր պարտը	569	8

Դիս Հայոց, Ընդհանուր Տեղեկադիրութիւն ի նը-
կատողութիւն Պատկառելի Երեսիսանութեանդ:

6 Մայիս 1884

Զմիւռնիա:

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ

ԳԵՐՈԳ ՍԱԽԱԹԱՆԵԱՆ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ա. ՍՊԱՐԺԱԼԵԱՆ
ՎՈՒԿԱՍ ԵՍԱՅԵԱՆ
ՄԵԼՔՈՆ ՄԱՐԱԳՍԵՏԵԱՆ
ՄԵՐԿԵՐ ՄԵՐԿԵՐԵԱՆ
ՑԱԿԱԲ ՊԱԼՃՔՃԵԱՆ
ՅԱՎՀԱՆՆԵԼ ՄԱՐԱԳՍՈՒՏՈՅ
ՊՈՂՈՍ ՎԱՐԳԵՏԵԱՆ

Յանձնաժողով՝ ինչպէս իւր համայն գործողու-
թեանց՝ նոյնպէս և իւր բոլոր հաշուոց սոյն համառօտա-
դիծ պատկերն ներկայացնելով Պատկառելի ժողովայդ՝
կը յայտնէ թէ՝ Հաշուեցոյցիս մէջ նշանակուած իւրա-
քանչիւր հաշուեմաներ համառօտութիւնք են այն ամեն
հաշիւներու սոյց մանրամանութիւնքն յատուկ տումա-
րի մէջ յականէ անուանէ, թուականներով և քանակու-
թեամբք արձանագրուած և Յանձնաժողովոյս կնքով և
անդամոց ստորագրութեամբք վաւերացեալ են, և սոյն
տումարը յանձնուած է՝ ի պահեստ Աղջային Դիւանա-
տուն:

Հուսկ ուրեմն Յանձնաժողովս բերկալից սրտիւ կը
յանձնէ այսօր Աղջային Ա. Հուփախմեան վարժարանս տու-
աբուեալ և պատրաստեալ ի մշանչենաւ որ վայելու մի Աղ-

յանձնութիւն. Ի դիսրութիւն Պատուարժան Երեսիսանաց
սոյն Տեղեկութիւն տպագրեալ ներկայացնելու
այժման դատուեցաւ:

«Ազգային գրադարան

NL0108461

